

NIEUWSBRIEF VU VERENIGING 2014/1

VU VERENIGING

BESTE LEDEN,

Het bestuur van de VU-Vereniging wil u zo goed mogelijk op de hoogte houden van de ontwikkelingen in en om de VU-Vereniging. Vandaar dat deze maand een uitgebreide website is gelanceerd (www.vu-vereniging.nl) en u vanaf vandaag ieder kwartaal een actuele Verenigingsnieuwsbrief zult ontvangen. Het is van harte te hopen dat u er prijs op stelt. Mocht u willen reageren op de diverse uitingen, commentaar willen leveren, heeft u zelf iets nieuws te melden of wilt u de leden op de hoogte brengen van actuele zaken, dan kunt u uw reactie aan de ledenservice van de Vereniging sturen. Dat kan per post, maar ook digitaal: ledenserviceVU-V.mc@VU.nl Wilt u deze nieuwsbrief in de toekomst digitaal ontvangen, dan bent u vanzelfsprekend welkom om dit bij onze ledenservice te melden.

NIEUWS

EEN EIGEN VERENIGINGSSITE!

Sinds eind september heeft de VU-Vereniging een eigen website. www.vu-vereniging.nl De Vereniging had behoefte aan een eigen gezicht naar de leden en aspirantleden toe, met een duidelijk profiel voor wat betreft de doelstellingen en activiteiten. Deze opdracht is neergelegd bij VU Communicatie & Marketing, en in de afgelopen drie maanden is het plan door het team Maatschappelijke Profilering van functioneel ontwerp tot volwaardige website ontwikkeld.

Het team Maatschappelijke Profilering, dat alle evenementen voor de Vereniging organiseert, houdt zich onder andere ook bezig met ledenwerving voor de VU-Vereniging. De nieuwe website is ook hier een belangrijk instrument voor.

WAT KUNT U ER NOG MEER ZIEN?

- Agenda met alle evenementen, lezingen, debatten of andere bijeenkomsten.
- Hoe steunt de vereniging wetenschap, onderwijs, patiëntenzorg en maatschappelijk debat?
- Alles over de VU-Vereniging: historie, ledenraad, bestuur, statuten en verslagen.
- Op welke manier is het mogelijk de Vereniging (extra) te steunen.
- En de digitale nieuwsbrief natuurlijk

De website is een dynamisch document. Dat betekent dat er voortdurend aan de inhoud en ontwikkeling wordt gewerkt.

Neem snel een kijkje op: www.vu-vereniging.nl

NIEUWE SUBSIDIEREGELING VU-VERENIGING

Het bestuur van de Vereniging heeft in de vergadering van 15 september 2015 een subsidieregeling vastgesteld voor subsidies die vanuit de VU-Vereniging worden verleend. De VU-Vereniging verleent subsidies aan initiatieven en projecten die binnen de brede doelstelling van de Vereniging passen. Deze subsidies worden gefinancierd uit zowel de algemene middelen van de VU-Vereniging, als uit fondsen die zijn opgericht met gelden verkregen uit nalatenschappen.

Deze vernieuwde regeling maakt transparant aan welke eisen en criteria moet worden voldaan, zowel bij het aanvragen als bij het verantwoorden van subsidies. Ook geeft de regeling aan hoe de aanvragen in behandeling worden genomen en wanneer de indiener een besluit op de aanvraag mag verwachten. Het Bestuur zal voortaan eenmaal per jaar alle aanvragen tegelijk en in onderlinge afweging behandelen; dus niet meer in volgorde van binnenkomst, zoals dat voorheen gebeurde. De regeling voorziet in een beroepsmogelijkheid voor aanvragers die het niet eens zijn met de beslissing van het Bestuur.

Binnenkort verschijnt de regeling, inclusief formats voor het aanvragen en het verantwoorden van een subsidie, op de website van de VU-Vereniging. Hierin staat ook aanvullende informatie, zoals welke mogelijkheden de verschillende fondsen bieden en voor welke datum een subsidieaanvraag moet worden ingediend. De nieuwe regeling gaat per 1 januari 2015 in.

VU BOUWT DUURZAAM NIEUW UNIVERSITEITSGEBOUW

De bouw van het multifunctionele Nieuwe Universiteitsgebouw aan de De Boelelaan is half september officieel van start gegaan. Dit gebeurde in aanwezigheid van wethouder Eric van der Burg, directeur FCO Josja van der Veer, Jaap Winter en Louise Gunning, voorzitters van de colleges van bestuur van VU en Universiteit van Amsterdam.

ONDERWIJS, ONDERZOEK EN CULTUUR

Het Nieuwe Universiteitsgebouw aan de Zuidas (31.000 m²) krijgt flexibele ruimtes waarin onderwijs, onderzoek en het cultuurprogramma van De Griffioen elkaar afwisselen. Informatica-studenten en -onderzoekers van de VU én de UvA worden belangrijke bewoners van het gebouw, daarnaast komen er een grand café en voorzieningen zoals winkels en multimediale bibliotheekvoorzieningen. Het gebouw krijgt een ondergrondse parkeergarage waarvoor de bouwvoorbereiding inmiddels is gestart. Als eind 2015 de bouw daarvan gereed is, kan de eerste steen voor het gebouw worden gelegd. Eric van der Burg: "De gemeente Amsterdam is blij dat met de start van de bouw van dit multifunctionele universiteitsgebouw

een bijdrage wordt geleverd aan een sterkere positie van onze universiteitsstad. Voor de studenten zal dit een prettige leeromgeving zijn met veel voorzieningen in een groene omgeving."

DUURZAAM EN RUIMTEBESPAREND

Het Nieuwe Universiteitsgebouw vormt samen met het O12 gebouw de vervanging van het grootste deel van het huidige Wis- & Natuurkundegebouw (W&N). Team V Architectuur ontwierp, onder leiding van architecten Jeroen van Schooten en Barry van Waveren, een ingetogen, flexibel en duurzaam gebouw, waarbij gestreefd wordt naar een BREEAM-NL Excellent certificaat. Het Nieuwe Universiteitsgebouw wordt een getrappt oplopend gebouw dat aan de campuskant zeven verdiepingen en aan de De Boelelaan twaalf verdiepingen telt. De nieuwe parkeergarage gaat plaats bieden aan zo'n 600 auto's en 1.600 fietsen en krijgt oplaadpunten voor elektrische auto's. Door het ondergronds brengen van parkeren verbetert de kwaliteit van de openbare ruimte en ontstaat meer ruimte voor groen op de campus.

WAAR GAAT ONZE STEUN HEEN?

BIJZONDERE LEERSTOLEN, BEURZEN, SUBSIDIES

In deze rubriek worden mensen geïnterviewd, die mede door financiële steun van de VU-Vereniging in staat worden gesteld hun wetenschappelijke werkzaamheden te verrichten. Eerste in rij is bewegingswetenschapper Hein Daanen, hoogleraar thermofysiologie.

Zijn leerstoel wordt al veertien jaar - sinds 2000, en tot 2018 - gedeeltelijk betaald door het J.S. Dittmerfonds van de VU-Vereniging. Daanen is werkzaam aan de VU Amsterdam en bij TNO in Soesterberg en zegt de VU-Vereniging bijzonder erkentelijk te zijn, dat zij hem in staat stelt dit werk te kunnen doen. Daanen doet thermofysiologisch onderzoek, dat wil zeggen dat hij de warmtehuishouding van het menselijk lichaam onderzoekt. Bij het leveren van inspanning gaat maar liefst tachtig procent van de geleverde energie aan warmte verloren. Dat is erg veel, en je kunt je afvragen of het niet wat efficiënter kan. Inefficiënter mag het in ieder geval zeker niet worden. Dat gaat ten koste van het uithoudingsvermogen en de lichaamsconditie. Logisch dus, dat sportwereld, defensie en brandweer om maar een paar voorbeelden te noemen, graag meer willen weten over de menselijke warmtehuishouding. En graag aankloppen bij Daanen om zaken uit te laten zoeken.

LECTORAAT NAAST HOOGLERAARSCHAP

Naast zijn bijzonder hoogleraarschap in Amsterdam en

Soesterberg is Daanen tegenwoordig ook als lector *Fashion Research & Technology* aangesteld aan het Amsterdam Fashion Institute. Eén doelstelling van zijn lectoraat is 'slimme kleding' te ontwerpen, kleding met sensoren waarmee thermofysiologische gegevens verzameld en doorgegeven kunnen worden. Die gegevens kunnen een indicatie vormen van iemands (on)gezondheid of over de (risicovolle) omstandigheden waaronder iemand zich bevindt. Als het nodig is, kan de informatie worden overgedragen aan de drager door trillertjes in de kleding.

WETENSCHAPPELIJKE RESULTATEN

Daanen heeft inmiddels al veel onderzoekswerk verricht. Een van zijn recentere bevindingen is, dat de *warming-up* bij duursporten niet meer van deze tijd is; *pre-cooling* is het tegenwoordig helemaal. Elke graad die de lichaamstemperatuur boven de normale waarde van 37 graden Celsius stijgt, betekent namelijk een vermindering van de efficiëntie van ongeveer één procent. En dat kan dus behoorlijk oplopen bij hogere temperaturen. Voor (duur)sporters heeft Daanen dan ook de volgende adviezen: zorg dat je aan de hitte gewend bent, voordat je de prestatie moet leveren. Je presteert het best, door je langere tijd voor te bereiden in de warme omgeving. En zorg bovendien dat je je tijdens training of evenement gedoseerd blijft afkoelen, bijvoorbeeld door (ijs)koude drank tot je te nemen.

WIE IS WIE? WIE ZIJN WIJ? KORTE PROFIELSCHETS VAN VU-VERENIGINGSMENSEN

In deze rubriek aandacht voor Willem Schoonen, de huidige bestuursvoorzitter van de VU-Vereniging. Willem Schoonen (Utrecht, 1958) studeerde milieuhygiëne in Wageningen en werkt sinds 1985 bij Trouw, onder andere als redacteur wetenschap, correspondent Brussel en chef Verdieping, en chef economie. In 2007 werd hij hoofdredacteur van de krant, maar die functie heeft hij onlangs neergelegd. Hij behoort nu tot de eindredactie van de krant.

In die drie decennia heeft bij Trouw een ingrijpende vernieuwingsoperatie plaatsgevonden. Trouw verloor, vooral door de ontzuiling in de maatschappij, geleidelijk een deel van haar gereformeerde achterban – vertegenwoordigd door de Stichting Christelijke Pers, die de identiteit van Trouw bewaakt – en veel trouwe lezers. De redactie wist het tij te keren door, zoals Schoonen zegt, de krant naar een meer gesecculariseerde omgeving te leiden met behoud van christelijke identiteit en profiel. De vernieuwing van Trouw was een succes. Vorig jaar werd Schoonen gepolst om bestuurslid van de VU-Vereniging te worden. Dit heeft te maken met het feit dat veel van de opgaven waarvoor de VU-Vereniging zich gesteld ziet, vergelijkbaar zijn met de opgaven waarvoor Trouw en dus Schoonen stonden. De VU-Vereniging wil namelijk vernieuwen: grote groepen mensen aan de doelen van de Vereniging binden, een vernieuwende visie op identiteit ontwikkelen en een brede groep mensen interesseren voor het gedachtengoed van de Vereniging.

HERSTRUCTURERING EN VERBREIDING

Willem Schoonen is sinds begin dit jaar voorzitter van het bestuur van de VU-Vereniging.

Schoonen: 'We zijn dit jaar met een volledig nieuw bestuur begonnen. Met de instellingsvoorzitters Jaap Winter (VU) en Wouter Bos (VUmc), en twee - andere - externe leden Inger van Nes en Duco Stadig, telt het VU-Verenigingsbestuur vijf leden. Herstructurering en verbreding van de VU-Vereniging staan inderdaad hoog op onze agenda. We willen streven naar een

brede en levendige vereniging, met een duidelijke identiteit, heldere doelen én een groot draagvlak. Daarvoor moeten we inhoudelijke discussies voeren over onze bijzondere identiteit, doelstellingen en over doelgroepen. En dat hebben we ook al gedaan. We moeten orde op zaken stellen, op juridisch en financieel gebied. En dat doen we nog steeds. Bovendien vinden we het nodig onszelf als bestuur te herpositioneren: ons af te vragen of wij wel genoeg of misschien teveel afstand houden ten opzichte van de instellingen en hoe we ons als VU-Vereniging moeten opstellen bij mogelijke allianties tussen de Amsterdamse universiteiten of medische centra. Daarover willen we én moeten we echt consensus verkrijgen.'

VERBREIDING VAN DE GRONDSLAG

Schoonen: 'De statutaire opdracht van de VU-Vereniging is de identiteit van VU en VUmc te bewaken: de aloude grondslag op gereformeerde basis. Maar met de bestuurlijke, en ook breder gedragen wens om de VU-Vereniging te vernieuwen en te verlevendigen, doemt vanzelfsprekend de vraag op of die combinatie wel echt tot de mogelijkheden behoort. Vernieuwing én de huidige grondslag: dat gaat niet samen! Ik denk dat we daarin realistisch moeten zijn. Zo werkte het althans ook bij de succesvolle aanpak van Trouw. De moderne maatschappij ontzuilt en het gereformeerde smaldeel van de Nederlandse bevolking neemt af. Handhaving van de status quo zou naar mijn overtuiging de ondergang van de VU-Vereniging betekenen. Vernieuwing van de Vereniging is de enige mogelijkheid om de VU-Vereniging levend te houden en levendiger te maken. Dat wil zeggen, nuttiger voor de instellingen. Verbreding van de grondslag is daarbij onontkoombaar.'

'Dat wil echter niet zeggen, dat we de gereformeerde basis loslaten of moeten loslaten. Integendeel! Het zijn juist de kernwaarden uit het christendom die ons leiden en die – door toedoen van VU-Vereniging - VU en VUmc maken tot wat zij zijn en wat zij in de toekomst zullen zijn. En zo moeten wij ons blijven ontwikkelen: steunen vanuit een meer gesecculariseerde omgeving, met respect voor christelijke waarden.'

NIEUWSTE AANBIEDING: 'KOPSTUKKEN'

Leden van de VU-Vereniging zullen met regelmaat kunnen profiteren van speciale aanbiedingen, daarover informeren wij u hieronder nader. In deze Nieuwsbrief een primeur voor onze leden. 'Kopstukken van de VU, 1880-2010'.

De eerste 75 huidige leden van de VU-Vereniging, die zich aanmelden, kunnen het boek 'Kopstukken' gratis thuisgestuurd krijgen. 'Kopstukken' is een portrettenboek dat een goed beeld geeft van prominente hoogleraren en bestuurders die in de loop van 130 jaar zich inzetten om de idealen van de Vrije Universiteit gestalte te geven.

Als lid van VU-Vereniging bent u uiteraard van harte welkom om aanwezig te zijn bij de events. Op korte termijn staat 'Grey Power' - over de kracht van vitale ouderen gepland. Debatten over dit thema tussen onder meer prof. Andrea Maier, prof. Erik Scherder en Bert Keizer en optredens van Renate Dorrestein, Martin Simek, Karin Bruers en F. Starik zullen in november en december in VUmc plaatsvinden.

Uiteraard is er nog veel meer te zien en te volgen. Kijk voor de complete planning op de gloednieuwe site www.vu-vereniging.nl. U kunt zich via de site ook meteen aanmelden.

GREY POWER

OVER DE KRACHT VAN VITALE OUDEREN

Kenmerkt de ouderdom zich door gebreken of komt de wijsheid met de jaren? We blijven graag jong van lijf en leden. Mentaal is dat beeld minder eenduidig. We willen een goed werkend brein, maar verlangen niet terug naar de onzekerheid van de pubertijd. Prettig oud worden is dus niet zomaar hetzelfde als jong blijven. We willen oud worden zonder het te zijn.

In de serie *Grey Power. Over de kracht van vitale ouderen* bespreken artsen, wetenschappers en andere deskundigen onder leiding van journalist **Frénk van der Linden** wat een goede oude dag is. We verwachten dat de gezondheidszorg ons helpt om prettig oud te worden. Is onze vitaliteit wel zo maakbaar als gedacht? Biedt een gezond leven leidend garanties voor de oude dag? Hoe ver kan en moet de medische wetenschap gaan? Kortom, bestaat er zoiets als ideaal oud worden?

PROGRAMMA

DE EEUWIGE JEUGD!

woensdag 5 november 18.00 uur

- Opening door **Wouter Bos**, voorzitter VUmc
- Debat over de vraag: *kunnen en willen we ouderdom voorkomen?* met **Andrea Maier**, hoogleraar Ouderengeneeskunde VUmc en **Bert Keizer**, huisarts en columnist.
- Met een optreden van **Renate Dorrestein**, schrijver.

JONG BLIJVEN, DOE JE ZELF!

dinsdag 11 november 18.00 uur

- Debat over de vraag: *kan je jong blijven met een gezonde leefstijl?* met **Erik Scherder**, hoogleraar Neuropsychologie VU en **Ruud Stokvis**, socioloog en auteur van o.a. *Fitter, harder & mooier: de onweerstaanbare opkomst van de fitnesscultuur*.
- Met een optreden van **Martin Šimek**, columnist en voormalig tenniscoach.

OUD WORDEN IS AANGEBOREN!

dinsdag 25 november 18.00 uur

- Debat over de vraag: *valt er nog te sleutelen aan onze leeftijd met genetica?* met **Hanne Meijers**, hoogleraar Klinische Genetica VUmc en AMC met **Peter Derkx**, hoogleraar Humanisme en Levensbeschouwing Universiteit voor Humanistiek.
- Met een optreden van **Karin Bruers**, cabaretière en eigenaar van sociale salon voor ouderen.

DE OUDERDOM PRIJZEN!

dinsdag 2 december 18.00 uur

- Debat over de vraag: *wat hebben we over voorlevensverlenging?* met **Guy Widdershoven**, hoogleraar Medische Filosofie en Ethiek VUmc en **Marcel Canoy**, hoofdeconoom en senior partner bij Ecorys.

- Met een optreden van **F. Starik**, schrijver, dichter en performer, o.a. *Moeder doen en De eenzame uitvaart*

Toegang is gratis. Alle debatten vinden plaats in de Amstelzaal van het VU medisch centrum. Vanaf 17.00 uur is er een **voortontvangst met bescheiden maaltijd**.

Het debat vangt aan om 18.00 uur en duurt tot 19.30 uur.

Initiatiefnemers: VU medisch centrum / VU-Vereniging

In samenwerking met: Metamedica en Amsterdam Center on Aging

GEWELD IS GEEN OPTIE!

DE KUNST VAN HET VREEDZAAM VECHTEN

Geweldloze manieren om conflicten in onze samenleving op te lossen staan onder druk. De rechtspraak, de universiteit en de parlementaire democratie hebben moeite hun rol als bemiddelaar in conflicten te vervullen. Hoe versterken we de vreedzame omgang met conflicten en dringen we het fysieke geweld hierbij nog verder terug?

De filosoof René Girard, tevens eredactor van de VU, verklaart het ontstaan van geweld doordat we de wensen en verlangens van anderen kopiëren: wij willen wat een ander wil. Als onze wensen vervolgens niet vervuld worden, wijzen we een zondebok aan.

Tijdens de Girard Lezing gaat Hans Achterhuis dieper in op het terugdringen van geweld als oplossing voor conflicten. Ook in de analyse van de terreur van IS en de reacties op deze dreiging laat Achterhuis zich inspireren door het denkkader van Girard.

Hans Achterhuis was Denker der Vaderlands en hoogleraar Wijsbegeerte aan de Universiteit Twente. In 2009 won Achterhuis de Socrates Wisselbeker met 'Met alle geweld'. Recent schreef hij met Nico Koning 'De kunst van het vreedzaam vechten'.

PROGRAMMA

- 15.00 Welkom door dagvoorzitter Joachim Duyndam
- 15.10 Girard Lezing door Hans Achterhuis
- 15.40 Reacties door Govert Buijs, Dieuwertje Kuijpers en Mark van Vugt
- 16.10 Zaaldiscussie
- 16.30 Borrel

Vrijdag 14 november | Auditorium | Vrije Universiteit
Toegang € 9,00 | Studenten en leden van de VU-Vereniging gratis
Kaartverkoop en meer informatie op vu.nl/publicscience

De Girard Lezing is onderdeel van het jaarthema Vertrouwen geven en wordt georganiseerd door de Faculteit Geesteswetenschappen i.s.m. de Girard Studiekring.